

Gents MilieuFront vzw (GMF)

Koningin Maria Hendrikaplein 5/201
9000 Gent
tel. 09 242 87 54
fax. 09 242 87 51

info@gentsmilieufrent.be
www.gentsmilieufrent.be

9 april 2015

Aan het College van Burgemeester en Schepenen
Botermarkt 1
B-9000 Gent

Bezwaarschrift milieuvergunningsaanvraag van **Cargill NV** (exploitatieadres: Moervaartkaai 1, 9042 Gent) voor het hernieuwen en veranderen (door wijziging en uitbreiding) van een vergund extractiebedrijf

Geachte,

Tot 9 april 2015 loopt het openbaar onderzoek van de milieuvergunningsaanvraag van Cargill NV (exploitatieadres: Moervaartkaai 1, 9000 Gent) voor het hernieuwen en veranderen (door wijziging en uitbreiding) van een vergund extractiebedrijf.

Het Gents Milieufront vzw wil van dit openbaar onderzoek gebruik maken om enkele bezwaren in te dienen.

Uitbreiding

De aanvraag bevat de uitbreiding van de crush-activiteiten (van 400.000 ton per jaar naar 700.000 ton per jaar) en de semi-raffinage (van 450.000 ton naar 760.000 ton per jaar). Daarnaast breidt het bedrijf uit met een nieuwe activiteit: extra raffinage tot food-grade olie. De capaciteit van deze nieuwe afdeling is begroot op 330.000 ton per jaar.

Cargill vraagt geen uitbreiding van de biodieselinstallatie: die blijft op 330.000 ton per jaar.

Fundamenteel bezwaar – regionaal koolzaad gebruiken

De laatste twee jaar verwerkte Cargill enkel koolzaad en geen soja in haar afdelingen. De keuze voor koolzaad is zuiver commercieel.

De aanvoer van het koolzaad gebeurt per schip vanuit de hele wereld o.a. Australië.

GMF vraagt om in de milieuvergunning een stappenplan op te nemen om te garanderen dat koolzaad met de meest voordelige milieubalans gebruikt wordt. Zo kan het milieuvoordeel groter zijn door op termijn vooral regionaal geproduceerd koolzaad te verwerken waardoor de emissies van trans-Atlantische scheepvaart vermeden worden. De emissies van de internationale scheepvaart zijn momenteel ongereguleerd en dragen aanzienlijk bij tot de klimaatverandering.

GMF wees eerder al op het gebrek aan een duidelijk beleid vanwege Cargill alsook het gebrek aan criteria om te vermijden dat soja uit ontbossing en GGO-soja verwerkt worden. Dit blijft een belangrijk aandachtspunt gezien Cargill de deur duidelijk openlaat voor hernieuwde en zelfs toegenomen soja-import van zodra dit commercieel interessant zou worden.

Klimaat

GMF vroeg tijdens de kennisgevingsperiode om een extra discipline klimaat op te nemen in het MER. Dit aspect werd niet meegenomen in het richtlijnendocument.

Toch wil GMF nog eens benadrukken dat Cargill één van de 20 Gentse bedrijven is onder het Europese Emissiehandelssysteem (EU ETS) en wel degelijk een grote impact heeft op de Gentse uitstoot van broeikasgassen. De stad Gent heeft de ambitie om de uitstoot met 20 % te verminderen tegen 2020 en een klimaatneutrale stad te worden tegen 2050.

Het CO₂ prijssignaal dat uitgaat van het EU ETS is echter ruimschoots onvoldoende om deze doelstellingen te verwezenlijken. Bovendien zorgt een enorm overaanbod aan emissierechten onder het ETS ervoor dat bedrijven geen enkele bijkomende CO₂ reductie dienen te realiseren. In het geval van Cargill Gent heeft het bedrijf de afgelopen 10 jaar bijna 750.000 gratis ETS emissierechten verkregen, terwijl de werkelijke uitstoot iets meer dan 500.000 ton CO₂ bedroeg in dezelfde periode.¹ Het overshoot aan emissierechten kan Cargill Gent onbeperkt in de toekomst gebruiken. Op basis hiervan is het duidelijk dat het bedrijf nog vele jaren geen enkele kost zal moeten dragen voor de klimaatvervuiling die het veroorzaakt en geen enkele drijfveer zal hebben om in energiezuinige of hernieuwbare technologieën te investeren. Bijkomende voorwaarden voor de reductie van broeikasgassen in de milieuvergunning zijn hierdoor noodzakelijk.

Aanvoer en afvoer van grondstoffen

De aan- en afvoer gebeurt bij Cargill voor 96 % over het water. Dit daalt tot zo'n 84 % over water voor de toekomstige situatie. De uitbreiding van de afdeling Food grade oil zorgt voor die extra belasting van het wegennet. Deze volledige productie wordt per vrachtwagen vervoerd. GMF vraagt om de aan- en afvoer van grondstoffen en producten *via de scheepvaart of het spoor* te laten verlopen. Dit om de verdere belasting van het wegennet te beperken.

BBT in MER

In de MER zijn de BBT en een aantal milderende maatregelen opgenomen.

GMF vraagt dat de vergunning volledig afgestemd is op deze BBT. Zo verwijzen we naar het spaarzaam energieverbruik door het opwarmen en voorverwarmen van productiestromen door andere productstromen via warmtewisselaar en hergebruik van condensatiewarmte. Dit zijn belangrijke investeringen die we steunen en best ook opgenomen worden in de vergunning.

Energie

De nieuwe crushinstallatie en de nieuwe raffinage worden gebouwd volgens de best practices. Tijdens de infovergadering werd dit benadrukt, dit met het oog op een minimaal energieverbruik. GMF ijvert al jaren voor een efficiënt energiegebruik, gebruik van restwarmte op het bedrijf of tussen bedrijven onderling, voor warmte recuperatie.

GMF verwacht van het bedrijf dat de engagement toegelicht tijdens de infovergadering ook gerealiseerd wordt.

Lozingen in de Moervaart

Cargill vraagt een vergunning om een hoge waarde van zink (totaal zink: 2 mg/l) en van sulfaat (van 1.500 mg/l naar 3.000 mg/l) te lozen. Daarnaast wordt ook het warme koelwater geloosd op de Moervaart.

De MER stelt dat de hoge gehalten aan sulfaat via ecotoxtesten op Daphnia een gering acuut effect hebben. Wat de effecten zijn op lange termijn is niet opgenomen.

Ook een effect van het extra zink op het waterleven is niet opgenomen. De VMM heeft op punt 380000 Moervaartkaai tussen Cargill en Dynea op 25 maart 2002 en op 16 juni 2006 de kwaliteit van de waterbodem bepaald. De zinkverontreiniging bleek bij beide monsternemingen beperkt en voor de parameter zink totaal scoort de meetplaats "blauw" in de triadeklasseverdeling, dus zeer goed.

De kans is zeer reëel dat deze goede kwaliteit niet zal blijven bestaan bij de lozing van 2 mg/l.

De lozing van het warme water van de koeltorens in de Moervaart heeft een 'relevante' impact. In de worst-case situatie is de situatie significant negatief.

¹ <http://www.lne.be/themas/klimaatverandering/co2-emissiehandel/vaste-installaties-1/cijfers-emissies-en-toegewezen-emissierechten-2/1150401-cijfers-overzicht.xls>

De MER geeft ook aan dat er in de worst-case situatie voor chlorides een onaanvaardbaar tijdelijke effect is op de Moervaart. Voor de Moervaart geldt een norm voor chlorides.

De lozing van Cargill is op de Moervaart gelegen: een kanaal waar de stroming zeer beperkt is. De effecten van de verhoogde lozingsnormen voor sulfaten en voor zink, de thermische vervuiling zorgen dus voor een verhoogde impact op het waterleven in de Moervaart.

GMF vraagt naast de milderende maatregelen opgenomen in de MER ook de hoeveelheid chlorides opgevolgd wordt, dat er extra voorwaarden opgelegd worden om de thermische vervuiling van de Moervaart te beperken en dat er geen verhoogde lozingsnorm voor zink toegelaten wordt.

Geur

De klachten van buurtbewoners zijn geur gerelateerd. De component met geuroverlast is H₂S. Cargill experimenteerde met verschillende zuiveringstechnieken. De gekozen techniek is het behandelen van de luchtstroom met H₂S in een bioscrubber (99% verwijderingsefficiëntie). GMF vraagt om de milderende maatregelen uit de MER op te nemen in de vergunningsvoorwaarden zodat de geur impact kleiner wordt.

Het Gents MilieuFront hoopt dat u als vergunningsverlenende overheid zal ingaan op de bovenstaande bekommernissen.

Hoogachtend

Sam Van den plas
Voorzitter Gents Milieufrent vzw